EPPO
4
FREE
NR. 02 - 2020
ELKE 2 DAGEN
behalve in het weekend
GRATIS DE ALLERBESTE STRIPS

VAN DE **REDACTIE**

03 Elsje

05 Snippers

06 40 Hours

08 Tim Tijdloos

17 Esther

Met veel plezier lazen we alle positieve reacties die we op het eerste nummer van **Eppo 4-FREE** ontvingen.
Dat gaf meteen een flinke energie boost om ook met dit nummer uit te pakken.

We wisselen de strips af met leuke artikelen zoals dat bij een magazine hoort, en het is grappig om te merken dat die ook tijdloos zijn.

Ythaq was voor veel lezers een plezierige (hernieuwde) kennismaking en ook Tim Tijdloos kwam voor veel lezers als een verrassing.

Veel leesplezier en ondertussen werken wij lekker door aan **Eppo 4-Free #3** en de papieren Eppo die morgen naar de drukker gaat!

Rob van Bavel
Hoofdredacteur

18 Soeperman

20 Dirkjan

22 Ythaq

33 Sigmund

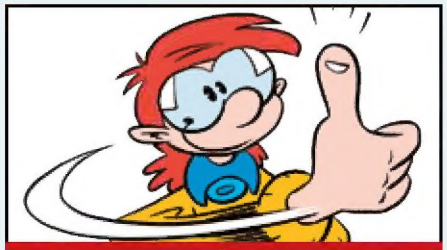
35 Eppo

34 Eugène

COLOFON
EPPO 4-FREE #2
23-03-2020

- **Cover** Adrien Floch
- **Hoofdredactie** Rob van Bavel
- **Eindredactie** Kurt Morissens
- **Redactie** Ger Apeldoorn, Meerten Welleman
- **Bladmanager** Isabel Vermeeren
- **Grafische vormgeving** XTRA Producties
- **Medewerkers aan dit nummer** Judith van den Ende, Michael Minneboo, Aninka Pecher, Robin Schouten, Rudy Vrooman, Ger van Wulften

- **Met speciale dank aan alle stripmakers in dit nummer**

Copyright © 2020 Uitgeverij L / Don Lawrence Collection BV
- Overname van artikelen is alleen toegestaan met bronvermelding en met schriftelijke toestemming van de uitgever.

UITGEVERIJ L

04 Dating for geeks

07 Boekenkast | 15 Dick Matena | 21 Onder de loep

Elsje

TEKST ERIC HERCULES
TEKENINGEN EN KLEUR GERBEN VALKEMA

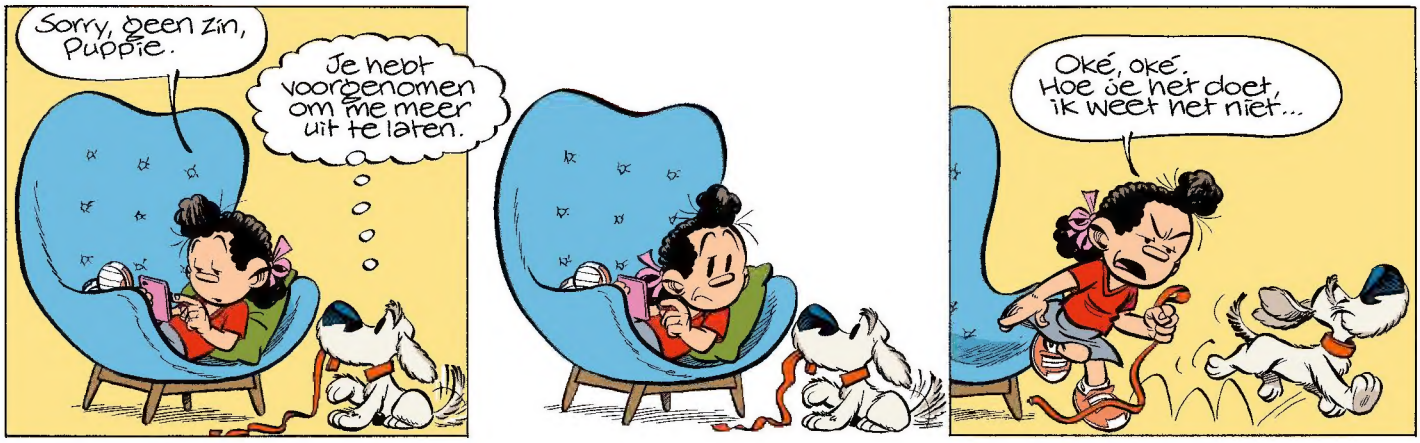

Dating for GEEKS

TEKST, TEKENINGEN EN KLEUR
KENNY RUBENIS

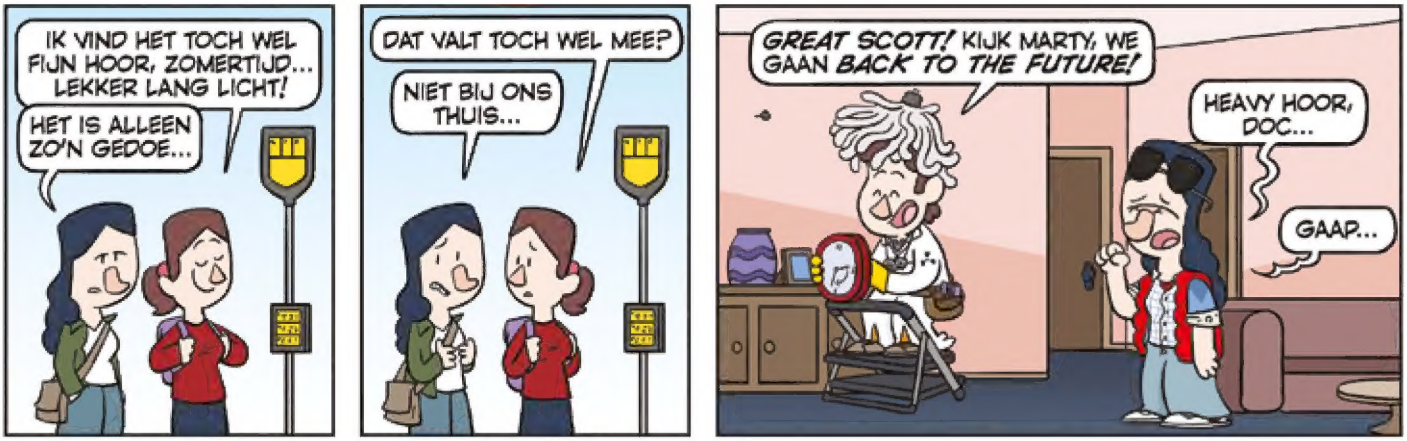

Snippers

TEKST, TEKENINGEN EN KLEUR
AIMÉE DE JONGH

40-HOURS

TEKST ERIC HERCULES
TEKENINGEN EN KLEUR DICK HEINS

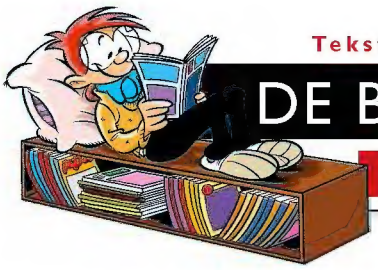

Tekst en foto: Robin Schouten

DE BOEKENKAST VAN... TOON VAN DRIEL

F.C. Knudde- en *Stamgasten* tekenaar Toon van Driel (1945) las op zijn twaalfde de krantenstrips *Professor Pi*, *Dick Bos* en *Eric de Noorman*. "Geweldige strips. *Eric* heb ik heel veel nagetekend. Ik las in mijn jeugd ook *Kuifje*. Eerst af en toe bij een vriendje, maar omdat die hardcovers zo duur waren, ging ik ze jatten bij de Bijenkorf. Realistische strips spreken me als gagmaker niet zo aan. Ook niet toen ik in de Eppo stond met *Knudde*."
Vóór zijn Eppo-tijd had Van Driel al wel met het werk van Morris en Marten Toonder kennis gemaakt. "Toonders tekststrips uit de krant heb ik altijd beter gevonden dan zijn balloonstrips. De *Bommel*pockets van De Bezige Bij kocht ik trouw en vind ik nog steeds super door de briljante tekstvondsten. Vanaf het boek *De bovenbazen* wordt *Bommel* echt top, een spiegel van de samenleving. Alles wat Toonder van *Bommel* heeft gemaakt, heb ik nu compleet in boekvorm. Het is een prachtig en rijk bezit."

Heer Bommel - Volledige werken deel 40

"De eerste tien *Bommel*verhalen zie ik niet zo zitten. Binnen de veertig boeken vind ik verder de helft aardig en de andere helft briljant worden. Je ziet de stijlgrafiek omhoog gaan. Wat Marten Toonder zo bijzonder maakt, is dat hij figuren heeft geschapen waarbij je je afvraagt: hoe kun je ze zo laten lullen? Kweetal vindt alleen maar geniale dingen uit, en voor hem is het denkraam van Bommel te groot. Hij ziet hem van een veel grotere orde. Terwijl Bommel niet eens weet hoe hij van dommigheid de dag moet doorkomen. En Tom Poes is natuurlijk een heel saai figuur. Het knappe is dat Toonder de bijfiguren een eigen taalgebruik heeft gegeven. Door veel nieuwe woorden te lanceren, is de *Bommel*-strip vernieuwend in taal. Het is ongekend hoeveel schrijverschap hij heeft, een literator van heb-ik-jou-daar. Ik heb Toonder tweemaal bezocht in Ierland. Het leek alsof ik op audiëntie was bij de Paus. Dat heeft op mij een onsterfelijke indruk gemaakt."

Kuifje - Raket naar de maan

"Een geweldig verhaal, evenals het vervolg *Mannen op de maan*. Een sterke cover, maar alle *Kuifje* covers vind ik mooi. Vooral die van *De Blauwe Lotus*. De tweede helft van Hergé's oeuvre zie ik het wel steeds beter worden. Maar ik wil zijn verhalen ook niet tekort doen. Het is bijna allemaal het beste. Bij Hergé heb ik al snel dat hij in zijn ritme komt. Wat voor *Heer Bommel* geldt, is hier ook het geval: vooral de bijfiguren maken de strip zo interessant. Kuifje als hoofdfiguur is natuurlijk niet leuk, en Bobbie ook niet. Jansen en Janssen zijn briljant, evenals kapitein Haddock en professor Zonnebloem. Er zitten fragmenten in de *Kuifje* verhalen die evergreens zijn geworden. Daar zijn ook beeldjes van gemaakt. Niet voor niets wordt door Steven Spielberg een *Kuifje*film gemaakt. Het is een echt merk. En de tekenstijl van Hergé, de Klare Lijn, is volledig authentiek."

Lucky Luke Collection (Deel 1)

"Een van de vroege *Luke*-albums van Morris is *Pat Poker* en die bevindt zich ook in deze verzamelbox. Dat verhaal heb ik ongeveer tweehonderd keer gelezen. De ultieme lulligheid is dat *Lucky Luke* als baby dat dorp inrijdt. Dat is de klassieke westerngedachte: om uit een verslagen toestand orde op zaken te gaan stellen, in dit geval tegen *bully* en valsspeler Pat Poker. Het is niet het beste album uit de reeks, maar die scène staat me nog goed bij. Er zijn zoveel van dat soort fragmenten die ervoor hebben gezorgd dat ik het werk van Morris en Goscinny onsterfelijk vind. Later kwamen ook de Daltons voor in de *Luke*-verhalen, het ene nog briljanter dan het andere. Ik herken natuurlijk ook de scenarist Goscinny erin. De schrijverij wordt nog steeds zó ondergewaardeerd in de stripwereld. Maar het tekenwerk van Morris is natuurlijk ook ge-ni-aal. Alle *Luke*-albums kloppen gewoon. Als de Daltons aan het oefenen zijn en op elkaar schieten, en de kogels vliegen in het rond, dan zijn ze heel goed. En dan die hond Rataplan, die misdadigers leuk vindt, en lieve en aardige mensen juist gevaarlijk. Hoe verzin je het!"

The Complete Far Side

"Het mooie van Gary Larson is dat hij met zijn werk een peil heeft bereikt waarop bijna elke klap raak is. Soms moet ik ophouden met lezen, omdat ik het benauwd krijg van het lachen! Hij is de enige die dat bij mij voor elkaar krijgt. Zijn teksten zijn vaak te lang voor *balloon*strips, maar dat is ook bij Peter de Smet en Toonder zo. Ik vind Larson geniaal en de beste cartoonist *ooit*. Hij is volkomen uniek in stijl en het is prachtig ingekleurd. De manier waarop hij een aanloop neemt met zijn teksten, is niet uit te leggen: je voelt het gewoon. Geef het een naam en het is goed genoeg: van God los, te gek om los te lopen en idioot. Het gaat om Larson en waarom je om zijn cartoons kunt lachen."

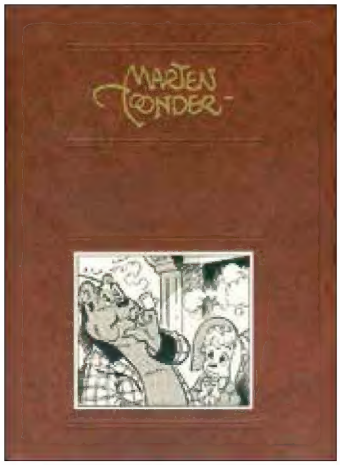

Heer Bommel - Volledige werken deel 40
Marten Toonder
Uitgeverij Panda, 2001

Kuifje - Raket naar de maan
Hergé
Uitgeverij Casterman, 1953

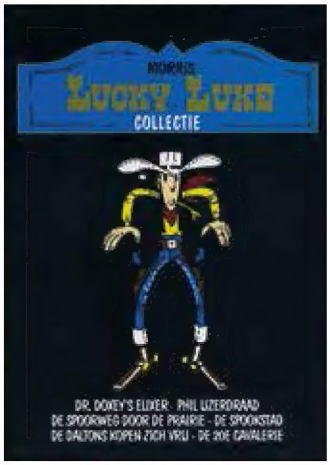

Lucky Luke Collectie (Deel 1)
René Goscinny & Morris
Lekturama, 1998

The Complete Far Side
Gary Larson
Andrews McMeel Publishing, 2003

Tim Tijdloos

TEKST WILLEM RITSTIER
TEKENINGEN EN KLEUR PIETER HOGENBIRK

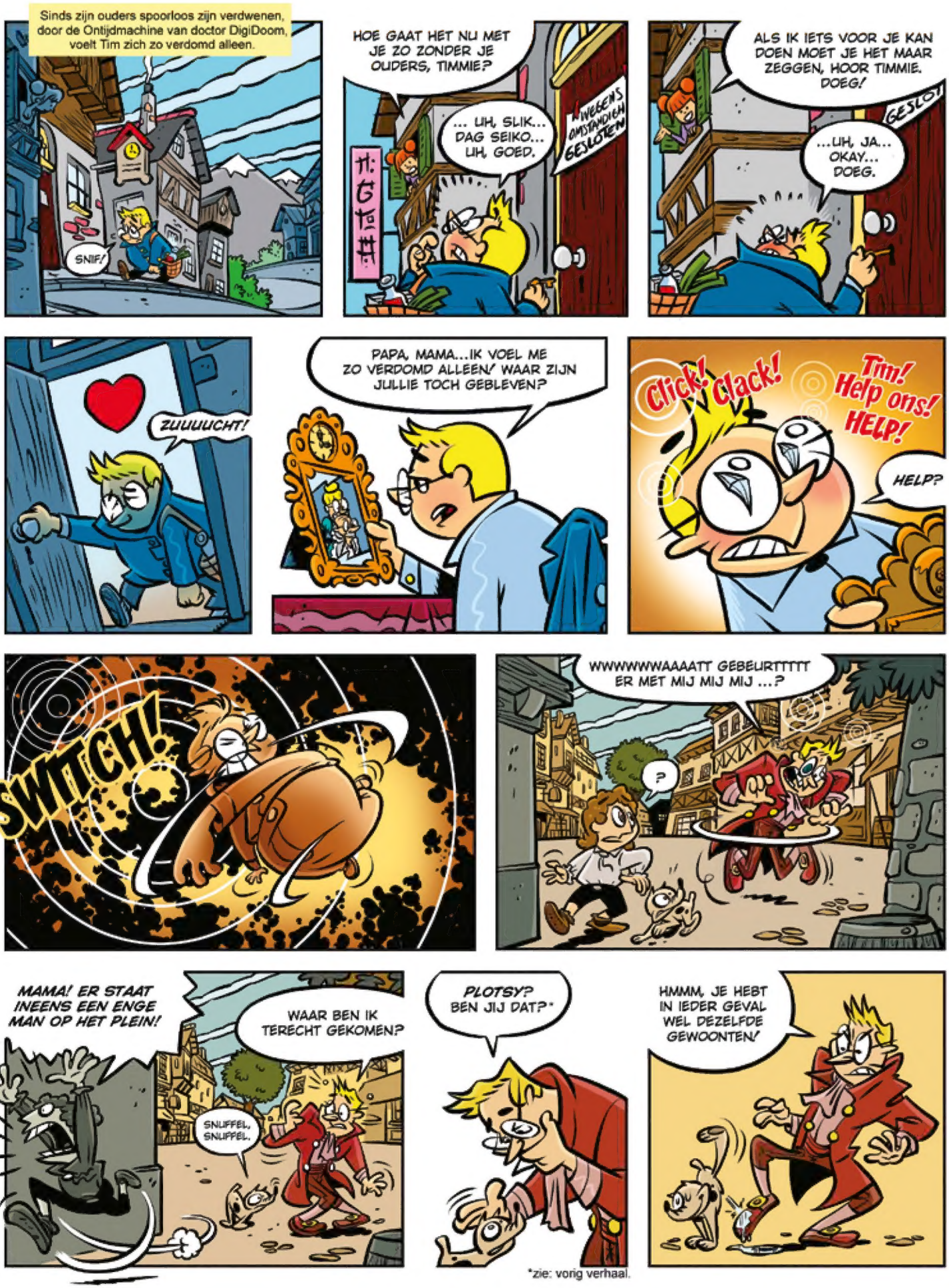

*zie: vorig verhaal.

WEGWEZEN, VIESPEUK!
KAI!

MERDE! BEN JIJ HELEMAAL GEK GEWORDEN?
?

JIJ GAAT MIJN NAPOLEON TOCH NIET SCHOPPEN? ZOMAAR!

HALLO, IK BEN TIM ... EN WELKE NAAM HEBBEN JOUW OUDERS JE GEGEVEN BIJ JE GEBOORTE?
...UH, MARIANNE...

EN DIE MOOIE OGEN? HEB JE DIE VAN JE VAN JE VADER OF MOEDER?
ZUCHT... VAN MIJZELF.
GRRR

EN DIE PRACHTIGE LIPPEN? ZIJN DIE ER OM GEKUST TE WORDEN.
JAAHAAAAAAA ...

HAP
AAAAAAUW!
VIVE LA FRANCE!

STOMME HOND! AUW!
VIVE LA REVOLUTION! GNIGNIGN!

MOET JE NU TOCH EENS KIJKEN! HEEL M'N BROEK KAPOT EN M'N PRACHTIGE ACHTERWERK BESCHADIGD!
HIH! DAT KRIJG JE ER VAN ALS JE MIJN NAPOLEON BOOS MAAKT!

IK HEB WEL NIET ZOVEEL TIJD, MAAR KOM MAAR EVEN MEE NAAR MIJN KAMER.
NAAR JOUW KAMER. NAAR JOUW KAMER? WOW! GOED IDEE!

Dus niet veel later belandt Tim op de kamer van Marianne.
ZO, NOG EEN PAAR STEEKJES...
...EN JE KUNT JE BROEK WEER AANTREKKEN!
DAAR WAS IK AL BANG VOOR.
WAAR KOM JE EIGENLIJK VANDAAN, TIM? WOON JE OOK IN PARIJS? OF BEN JE HIER HEEN GEKOMEN VANWEGE DE REVOLUTIE?
HMPPF... WAT... UIT PARIJS? REVOLUTIE?
WACHT EENS, NU WEET IK HET WEER... IK KEEK NAAR DE KLOK MET MIJN PAPA EN MAMA ...WERD DRAAIERIG... INEENS BEN IK IN PARIJS... TIJDENS DE REVOLUTIE ...
WIJNTJE, MOOIE JONGEN?
WIJNTJE?
KLOENK
JA, LEKKER.
BURPS
GOED JAAR!
EN DAN GA IK NU UITZOEKEN ...
...OF WIJ VOOR ELKAAR ZIJN GEMAAKT!
OH TIM! WAT GA JE MET MIJ DOEN?
MON DIEU! BLIJF MET JE HANDEN VAN ONZE MARIANNE AF.
WAT NU WEER?
OH, HELP! LOUIS!
DOE WAT IK ZEG, VIESPEUK!
WIE IS DIE GEK? JE VADER?
NEE, DAT IS LOUIS!

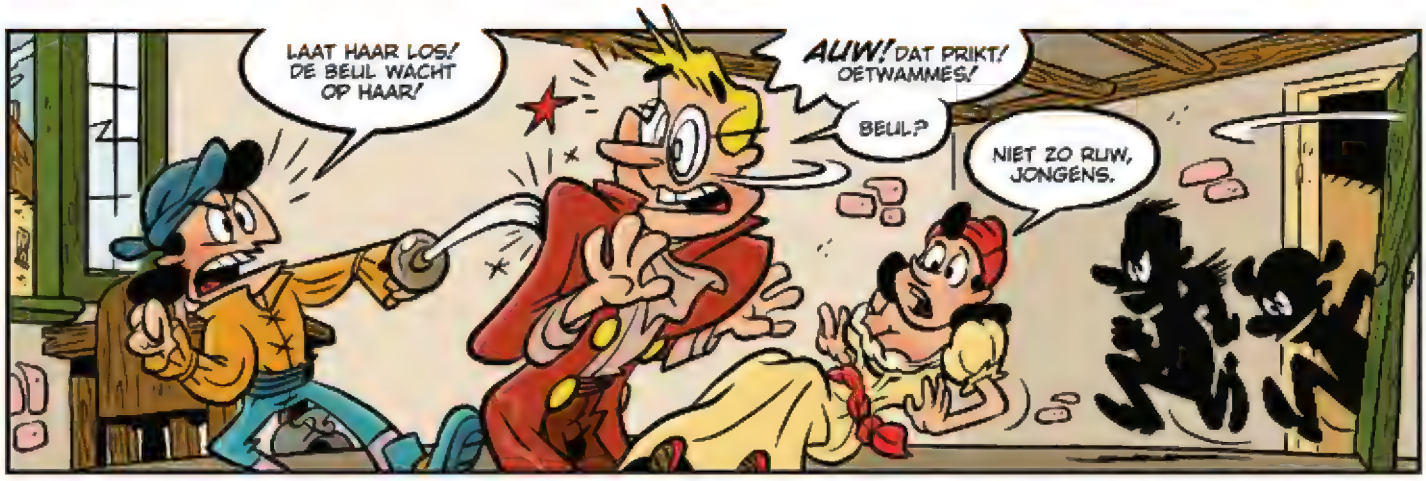

KIJK EENS WAT VAKER IN DE SPIEGEL, DAN HOEF JE NIET MEER ZULKE DOMME VRAGEN TE STELLEN, KWARKHOOFD!

LAAT ME JE EVEN HELPEN, MARIANNE.
ALS IK MAAR OP TIJD BEN OM HAAR TE REDDEN.
JE HEBT GOEDE MANIEREN VOOR EEN BEUL.

HOU VOL, MARIANNE!
TIM? WAT KOM JE HIER DOEN?

IK KOM JE REDDEN UIT DE HANDEN VAN DEZE BEUL, SCHAT.
JE KOMT MIJ REDDEN? WAAROM? IK WORD NIET ONTHOOFD, HOOR.

GRAAF EN GRAVIN INTEMPOREL GAAN ONDER DE BIJL EN IK, ALS BESCHERMVROUWE VAN DE REVOLUTIE, MAG HET VONNIS UITSPREKEN.
HAHA, WAT EEN MOP.
MAAR, MAAR ...

VADER? MOEDER? IK HEB JULLIE WEER TERUGGEVONDEN!
TIM? BEN JIJ DAT? WAT BEN JE GEGROEID, JONGEN.
VADER? MOEDER?

HOE KOMEN JULLIE HIER TERECHT?
GEEN IDEE. HET ENE MOMENT STAAN WE NOG IN HET LABORATORIUM VAN DIGIDOOM EN EEN SECONDE LATER ZITTEN WE IN EEN GEVANGENIS TE WACHTEN TOT WE WORDEN ONTHOOFD, JONGEN.
HMM! DAT IS DUS DE ZOON VAN DE GRAAF EN GRAVIN.

DAT WORDEN VANDAAG DUS DRIE ONTHOOFDINGEN.
VERGEET HET MAAR, BEUL! VANDAAG WORDT ER NIEMAND ONTHOOFD!

NIEMAND! BEGREPEN?!!
CLICK
CLICK
CLICK
WORD JE NIET GOED, JONGEN? ZAL IK DE DOKTER EVEN BELLEN?

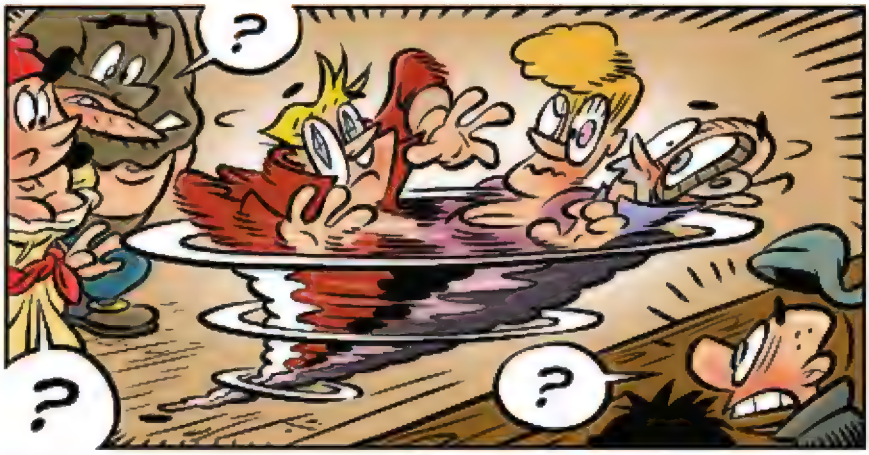

einde van dit verhaal

vpro

Het 2e seizoen
vanaf 21 februari

npo 3

DICK MATENA

HET GEHEUGEN VAN DE NEDERLANDSE STRIPWERELD

DE TOONDER STUDIO'S

Toen ik, juni 1960, de Toonder Studio's op de Herengracht te Amsterdam binnenstapte om me te melden voor mijn eerste werkdag aldaar, had ik niet het gevoel dat een lang gekoesterde jongensdroom eindelijk in vervulling ging. Als ik als jongen al een droom had over wat ik wilde worden dan zou ik toch heel lang gezegd hebben: sportjournalist!

De Toonder Studio's in 1943.

Niets leek me toen leuker dan achterop de motor van een of andere krant door Frankrijk te sjezen in het spoor van een peloton Tour de France renners, om na het beëindigen van weer een etappe heet van de naald mijn verslag door te bellen naar zo'n krant, want ik was dan in de greep van de verslagen over de ronde die de toen razend populaire Jan Cottaar dagelijks voor de radio gaf. Televisie telde toen nog niet mee, Frankrijk was ver weg en exotisch dus Cottaar kon ons alles wijsmaken en deed dat ook, mét succes! Dat verlangen om sportverslaggever te worden, werd ook in niet geringe mate gevoed door een stripbaadje waaraan ik als kind verslaafd was en dat 'Rob's vrienden' heette in Den Haag en Amsterdam en 'Ketelbinkekrant' in Rotterdam.

Dick Matena op 19-jarige leeftijd.

Iedere week las ik daarin de column van een journalist, wiens naam altijd in hoofdletters onder zijn stukjes stond: Kees de Boorder. Ik vrat die stukjes, zoals ik ook ademloos naar Cottaar luisterde. Naarmate ik ouder werd, groeide de wens om, net als de Kees de B. en Jan C., sportjournalist te worden. Dat ging allemaal abrupt over toen ik in de derde klas van de HBS, de HAVO van mijn jeugd, twee keer blijf zitten, van school werd gestuurd en moest gaan werken, want ulieren daar deed de familie Matena niet aan en de school voor de journalistiek waar ik naar toe had gewild, was onbereikbaar geworden want daar moest je vijf jaar HBS voor hebben. Zo rolde ik, twee jaar lang, van mijn vijftiende tot mijn zeventiende van het ene onzinbaantje in het andere, totdat een goede zie, de chef decorateur van een middelgroot warenhuis in Den Haag, mijn geboortepaats, die ik assisteerde met prijskaartjes voor zijn etalages te schilderen, vond dat ik mijn tijd zat te verknoeien en dat ik met mijn aanleg voor poppetjes tekenen, waar ik me in de stilte uren van de winkel mee vermaakte, nuttiger werk zou kunnen doen voor een bedrijf als de Marten Toonder Studio's, waar hij ooit zelf eens tevergeefs gesolliciteerd had, dan voor de tent waar ik nu werkte.

DE STUDIO IN 1960

Toonder zag kennelijk wel iets in de onhandige stripjes die ik hem voorlegde zodat ik me die zomer van 1960, zie boven, vervoegde in de tekenaarskamer van de studio, waar op dat vroege uur alleen de studiochef aanwezig was, een kleine stevige man met platachterover gekamd haar en 'n peukje van een shaggie in zijn mond, die bekende Kees van de Weerte heten. Hij ging me voor naar een hoek van de kamer waar, voor de hoge ramen waarachter een grote tuin zichtbaar was, enkele bureaus tegen elkaar geschoven waren en hij wees op een stoel die daar weer tegenaan geschoven was.

"Ga daar maar zitten", zei hij, waarna hij op de bureaus voor me wees, waar dat van mij tegenaan stond, en vervolgde: "Daar zitten Richard en Frits en daar", hij wees op een vierde bureau dat tegen de zijmuur stond, "zit Lensen. Maar dat zie je straks allemaal wel!".

En zo was het.

Eén voor één zag ik ze binnendruppen, mijn aanstaande collega's: Richard Kokkers, Frits Godhelp, Wim Lensen, Andries Brandt, Ank de Boer en een jongen van mijn eigen leeftijd, Klaas Groot, die vrijwel meteen weer verdween. In de loop van de week maakte ik nog kennis met Lo Hartog van Banda, Toonders begenadigde plotbedenker en scenarioschrijver, en met freelancers als Jan Wesselling en Thé Tjong Kiing. Helemaal boven in het gebouw en in een vrij grote ruimte naast de tekenkamer zaten de medewerkers van de tekenfilmafdeling, van wie weinig namen zijn blijven hangen, omdat tekenfilm me niet of nauwelijks interesseerde. Toonder zelf verscheen nooit in de tekenkamer. Ik begreep dat hij minstens één keer per week vanuit Blaricum, waar hij woonde, naar Amsterdam kwam om het werk te ▶

Het pand aan de Herengracht 545.
Hier werkte Dick Matena van 1960 t/m 1962.

bekijken dat zijn medewerkers vervaardigd hadden. Hij bivakkeerde dan in de directie kamer, waar hij de oogst van de week inspecteerde de Kees van de Weert hem bracht. Was dat gebeurd dan drente de Kees, verzenuwd neurënd, de eeuwige peuk tussen de lippen gekemd, terug naar de tekenkamer om, vooral Lensen en Godhelp, die *Tom Poes* voor 'Donald Duck' en de 'Revu' tekenden en inkten, waarbij Lensen ook nog het fenomenale kleurwerk voor zijn rekening nam, te meiden wat meneer Toonder erwel of niet van vond.

De Toonder Studio's in 1943. De tekening van Henk Kabos verteltwewies.

Nou, gewoon ik vond die het heemaal niks en dat stopte hij niet onder stoelen of banken en even steevast, wist Van de Weert, zou Lensen vuurrood van woede worden om hem, Kees, vervolgens in niet mis te verstane termen duidelijk te maken wat hij van Toonder vond, wat ook niet niks was, zodat Van de Weert het ongeveer een jaar na mijn komst op de studio uitgeput voor gezien hield en voor zichzelf begon.

TOM POES EN PANDA

Intussen had ik ontdekt dat strips maken mijn métier was in plaats van de journalistiek. Tussen mijn achttiende en twintigste jaar tekende ik drie *Tom Poes* verhalen, *De grauwe Razer*, *De bovenbazen* en *De wilde wagen*, voor Toonder in potlood en alle drie de keren verliep die productie volgens eenzelfde gekmakend patroon. Een strook of vijf en ging het Toonder jeje gang gaan en overlaadde je met complimenten, dan begon hij kleine opmerkingen te maken, steeds meer en steeds veiniger totdat je de indruk kreeg dat er uiteindelijk niks meer van je werk deugde en je zelf gereduceerd was tot een zenuwwrak. Waarom hij dat deed, geen idee. Discussiëren had geen zin aangezien Toonder altijd gelijk had, ook als hij géén gelijk had. Tenslotte, Rommeldam, omstreken en inwoners waren van hem en van hem alleen en als hij zei dat het gras daar blauw was in plaats van groen dan wás dat zo. Naast *Tom Poes* heb ik in de zeven jaar die ik voor zijn studio gewerkt heb vier- of vijfentwintig *Panda*-verhalen getekend zonder daarover ook maar iets negatiefs van Toonder te horen. Alleen als je aan *Tom Poes* werkte, bemoeide hij zich intensief met je, soms zo intensief dat je dacht: man, als je dat dan allemaal zó in je hoofd hebt en je wist dat het zó en niet anders op papier komt, doe het dan, sodejú, zelf!

NELLEKE

Terafsluiting nog even terug naar Kees de Boorder, de journalist van 'Robs vrienden' aan wiens stukjes ik als jochie zó verslaafd was dat zijn naam even grondig in mijn geheugen geëtst is als die van mijn andere idoolen, Kresse, Hergé en Franquin om er een paar te noemen.

Toen ik, veel jaren later, een beeldschoon meisje ontmoette, dat op mijn vraag hoe ze heette, antwoordde: "Nelleke de Boorder", vroeg ik bijna automatisch: "De Boorder? Je vader heet toch niet toevallig Kees?" Dat bleek wel zo te zijn en hij was wel degelijk sportjournalist geweest en in de jaren vijftig had hij de tour gevolgd, achter op de motor en daarvan had hij verslag gedaan, wist ze, ja ja...Tussen mij en dat meisje bloeide iets moois op en het moment brak aan dat zij voorstelde mij bij haar ouders te introduceren, en of ik dan en dan zou kunnen, jazeker! Nou en of! Dan konik haar vader eindelijk eens alle vragen stellen die ik als jongetje had willen stellen toen ik zijn columns las, en hérlas. En dát ik dat toen deed zou hij nu toch ook wel leuk vinden, dacht ik als van zelfsprekend.

Wat ik niet wist, was dat hij navraag gedaan had en ontdekt had dat ik tien jaar ouder was dan zijn dochter, gescheiden, twee kinderen had, vaker in cafés zat dan goed voor me was en ook nog een soort halve kunstenaar was. Niet direct de man die hij zich voor zijn dochter gedroomd had, zoals ik merkte toen hij mij begroette met: "Dick, je begrijpt natuurlijk wel dat jij niet onze ideale schoonzoon bent", waarop hij vokomen gelijk in had, maar dat ik meende te moeten pareren met: "En u moet niet denken dat u mijn ideale schoonvader bent!"

Een schot voor open doel natuurlijk, maar tussen hem en mij is het nooit meer heel máál goed gekomen, helaas. Met zijn dochter ben ik inmiddels veertig jaar getrouwd.

Presentatie van ***De Avonden*** in 2003.

Dick Matena met Marten Toonder en Peter van Straaten

ESTHER

TEKST EN TEKENWERK
KIM DUCHATEAU

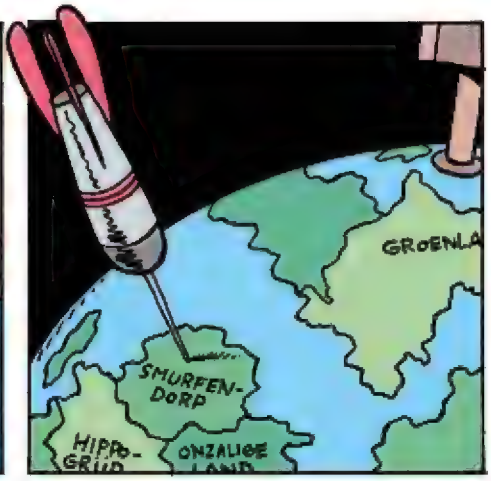

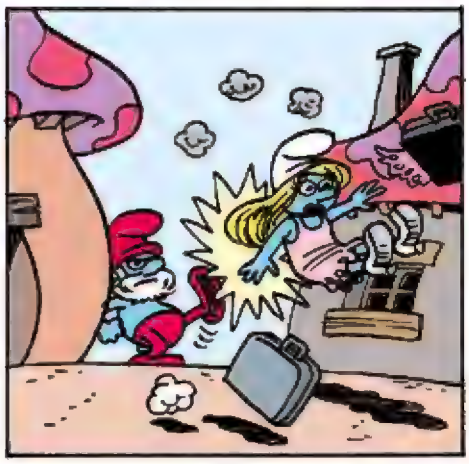

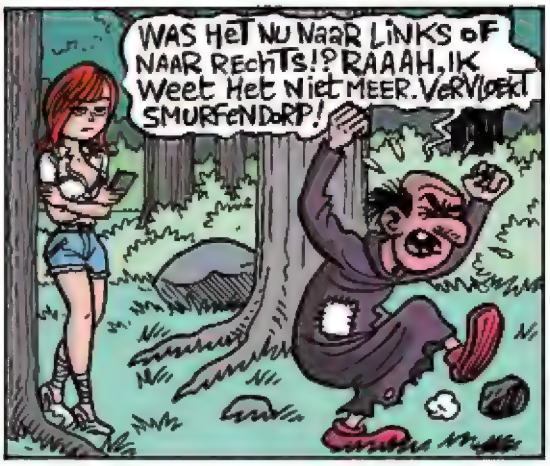

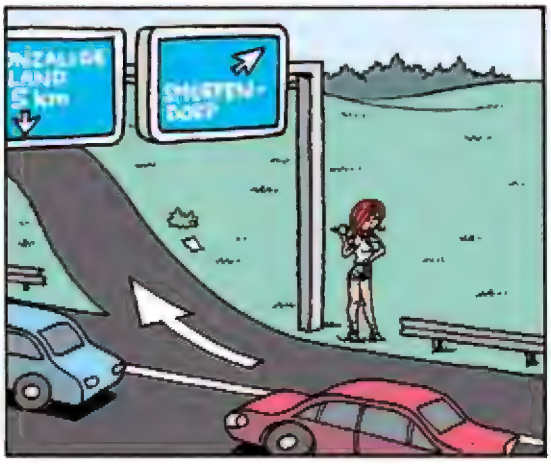

SOEPERMAN

TEKST WILLEM RITSTIER TEKENINGEN RENÉ UILENBROEK
KLEUR STUDIO DICK HEINS

OKÊ! DE MAAT IS VOL! DE REK IS ER UIT! MIJN GEDULD IS OP! EN M'N MOEDER STUUR IK WEL EEN SMS'JE!

JE KUNT WEL RENNEN, MANNETJE, MAAR ONTSNAPPEN KUN JE NIET.

HÈ, BEN JE DAAR NOU ALWEER?
JA, DE AANHOUDER WINT!

WAT DOE JE?
NOOIT EEN DUBBELE KNOOP GEZIEN?
LAAT DAT!
EN NOG EEN PLATTE KNOOP.

POÏNG, POÏNG POÏNG!
AUW... HÈ, HÈ, HÈ, HÈ... AUW... WAT GA JE MET ME DOEN?
JIJ GAAT DE BAK IN!

DUS...
POEH, WAS EVEN BANG DAT HIJ ME ZOU DUMPEN IN DE BALLENBAK VAN DE HAMBURGER-GIGANT. HÈ, HÈ, HÈ, HÈ...
EN WIE GAAT DIT UIT DE KNOOP HALEN?

NIET VEEL LATER...
EN NU KIJKEN WAAR ANS IS GEBLEVEN...

...?!!
AH! DAAR BEN JE DUS... IK WAS JE AL KWIJT.

MAAR KIJK EENS WIE IK ZOJUIST TEGEN HET LIJF BEN GELOPEN... EDUARD!
FULL BODY CONTACT, ZULLEN WE MAAR ZEGGEN.

EN HET KLIKTE GEWOON! ECHT WAAR, HET KLIKTE METEEN.
VOOR VANAVOND. MORGEN ZIEN WE WEL WEER VERDER.
SNIF!

HALLO MA, MET KLARK... KLARK KLONT... JE ZOON... KLARK!!
NEE, IK HOEF GEEN GELD... WILDE ALLEEN EVEN DE GROETEN DOEN... DE GROETEN! DOEI!

DIRKJAN

TEKST, TEKENINGEN EN KLEUR
MARK RETERA

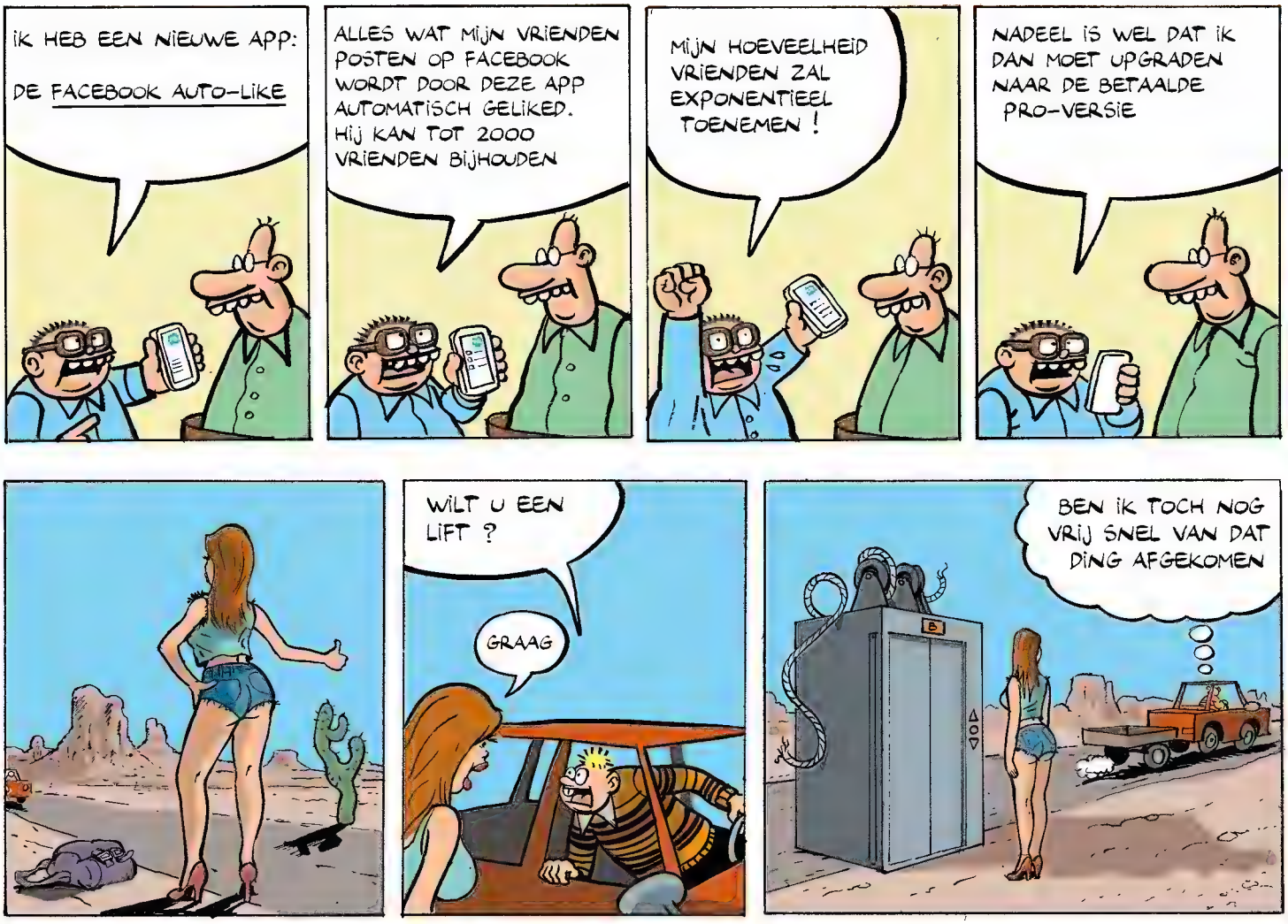

WIN ★★★ WIN ★★★ WIN ★★★

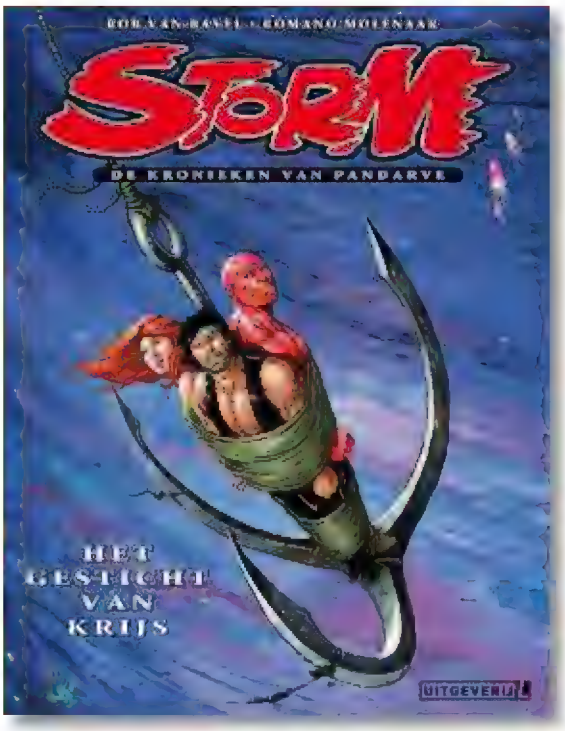

In de papieren Eppo (nummer 6) loop nu een prijsvraag waarin we de naam vragen van de beroemdste butler van een superheld, maar weet jij de naam van de beroemdste stripbutler in Nederland?
Stuur je oplossing voor 25 maart naar redactie@eppostripblad.nl en opnieuw verloten we onder de goede inzenders een *Storm* album gesigneerd door Rob van Bavel en Romano Molenaar.

De winnaar van Eppo 4-Free #1 is **Camiel Braun** uit Amsterdam. De oplossing was **Martin Lodewijk**.

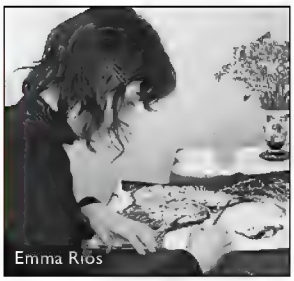
Emma Ríos

Kelly Sue DeConnick

HET MAGISCHE WESTEN

EEN BEELD DAT WE ALLEMAAL KENNEN UIT DE WESTERN. IN DE MIST DOEMT HET SILHOUET OP VAN EEN RUITER DIE IN VOLLE GALOP OVER DE WINDERIGE VLAKTE ONZE KANT OP RIJDT. LANGZAAM WORDEN DE DETAILS VAN DE RUITER ZICHTBAAR. HIJ HEEFT LANG HAAR, DRAAGT EEN ZWARTE HOED EN EEN LANGE OVERJAS. RONDOM ZIJN MOND ZIJN VERTICALE LIJNEN IN ZIJN HUID GESNEDEN. MAAR WACHT, NU ZIEN WE HET: DE RUITER IS EEN VROUW.

En niet zomaar een vrouw, maar een wraakengel die de schuldigen straft. Deathface Ginny is namelijk de dochter van de Dood. Dankzij haar bleke huid, de donkere vlekken rond haar ogen en de verticale littekens die van haar neus tot haar kin lopen, lijkt het gezicht van Ginny ook wel wat op een doodshoofd. Je begrijpt dat *Pretty Deadly*, de comic waaruit bovenstaande plaatjes afkomstig zijn, een ander soort western is dan je wellicht gewend bent. De eerste vijf comics, waarin de oorsprong van Ginny uit de doeken wordt gedaan, zijn nu gebundeld onder de titel *The Shrike*, recent verschenen bij Image Comics.

MAGISCH REALISME De western is een genre dat altijd terug lijkt te komen. Om de zoveel jaar duiken er weer nieuwe verhalen op. Denk maar aan bijvoorbeeld de televisieserie *Deadwood* en recentere films als *Django Unchained* van Quentin Tarantino en *True Grit* van de gebroeders Coen. Als het genre wel veranderd sinds de dagen dat John Wayne in de bioscoop de revolverheldutting. Helden en schurken zijn niet meer eenduidig zwart-wit, personages zijn genuanceerder. Ook in *Pretty Deadly* hebben de good guys geen schoon geweten. Verandering en de visies van eigenzinnige makers zorgen ervoor dat het genre interessant blijft.

In de stripplaatjes uit *Pretty Deadly* wordt meteen duidelijk dat de makers de iconografie van de western weten te combineren met nieuwe verrassende elementen. Schrijver Kelly Sue DeConnick en tekenaar Emma Ríos maakten een sprookjesachtige western met horrorelementen, waarin het aardse en de harde wereld van de Far West gecombineerd worden met metafysische verschijnselen. Het is een western waarin de meeste hoofdrollen worden vertolkt door sterke vrouwen die scherpschutters zijn én zeer behendig met het zwaard. Er zit dus ook een beetje samurai in deze strip.

Pretty Deadly is een western waarin de personages aan elkaar legenden en volksverhalen vertellen die ook nog eens waarblijken te zijn. Een wondere wereld dus waarin de Dood verliefd kan worden op een aantrekkelijke vrouw die gevangen wordt gehouden door haar zeekijkjaloerse man. Diep ongelukkig door het gevangenschap verkiest ze de dood boven het leven. Als magere Hein haar wenst nwigt, besluit hij hun kind Ginny zelf op te voeden. Uiteindelijk komen Ginny en de Dood tegenover elkaar te staan in een klassieke *shoot out* als zij een jong meisje probeert te beschermen. Kinderen rebelleren immers op een bepaalde moment tegen hun ouders en in deze western is dat niet anders, ook als zijn ouder en kind bovennatuurlijke wezens.

EEN INTERESSANTE MIX Juist doordat de stripmakers klassieke western elementen vermengen met andere genres is *Pretty Deadly* een interessante strip die een frisse blik werpt op een overbekende verhaalvorm. Ook de overwegend realistische tekenstijl van de Spaanse Ríos is een mengsel van verschillende invloeden. Ze leent stijlmiddelen van de Amerikaanse comic en van manga. Vooral de cameravoering doet denken aan manga. Grote totaalshots van de acties worden aangevuld met extreme close ups van details in kleine kaders. Dit roept ook een herinnering op aan de spaghetti westerns van Sergio Leone, die Ríos naast de Japanse regisseur Masaki Kobayashi ook een inspiratiebron noemt. Evenals strips als *Bouncer* en *Blueberry*.

Of de strip *Pretty Deadly* net zo'n klassieker wordt als zijn illustere voorbeelden moeten we nog zien, maar vooralsnog weten de makers ons te verrassen.

www.michaelminneboo.nl

ONBEKENDE WERELD - DEEL 2/6

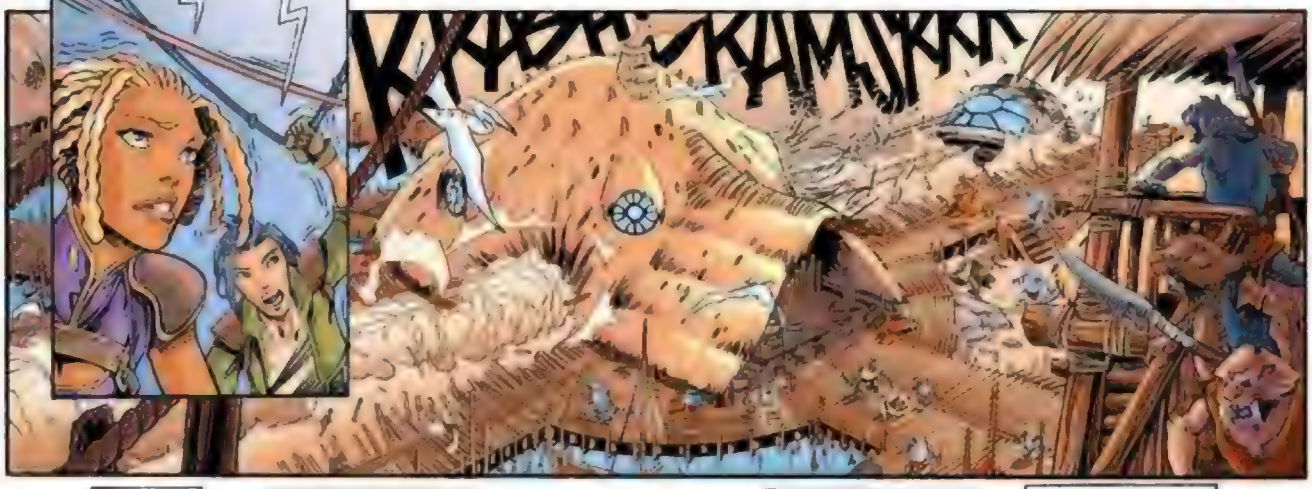

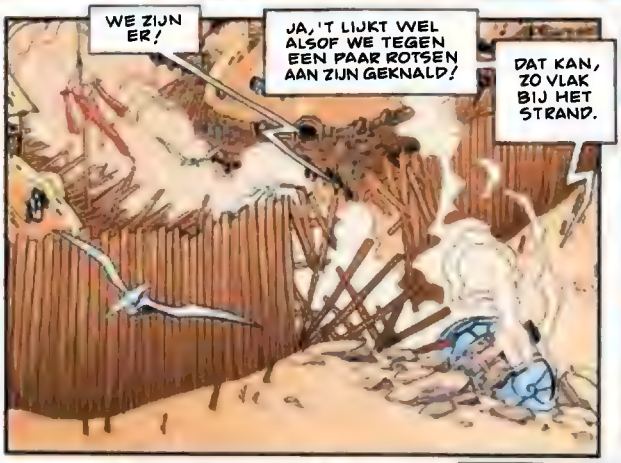

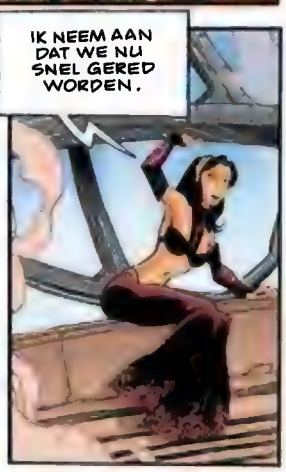

TEKST CHRISTOPHE ARLESTON
TEKENINGEN ADRIEN FLOCH

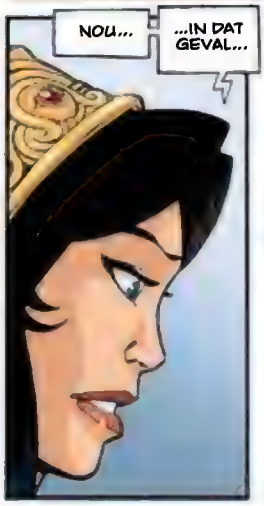

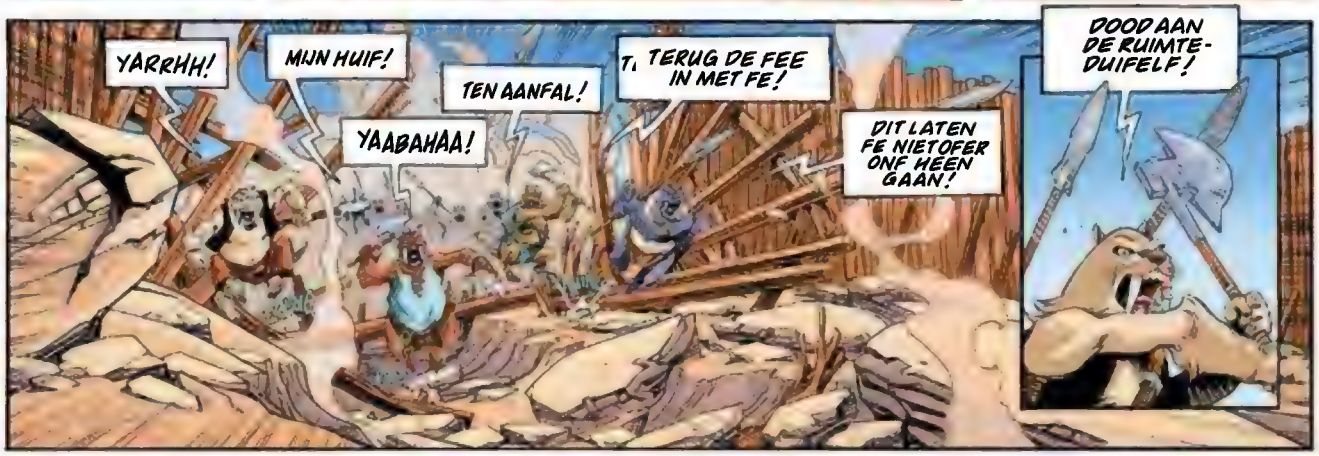

GUTSH

DOOD FE!
FRAAK!
BLANK
BLANK
BLANK

GRANIET!
HO!

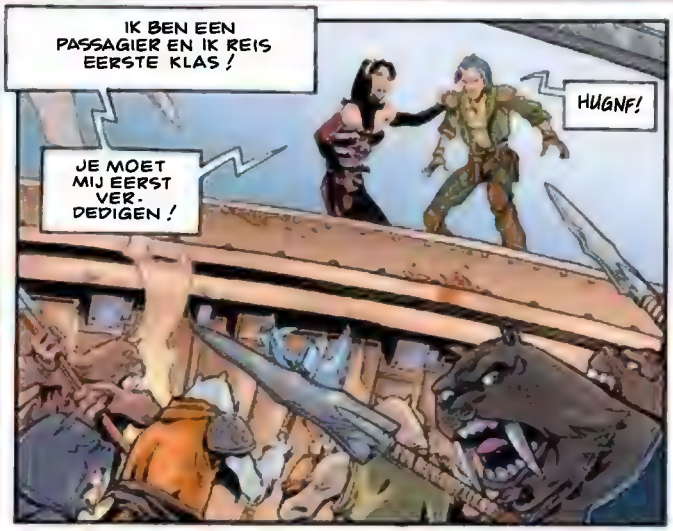
IK BEN EEN PASSAGIER EN IK REIS EERSTE KLAS!
HUGNF!
JE MOET MIJ EERST VER-DEDIGEN!

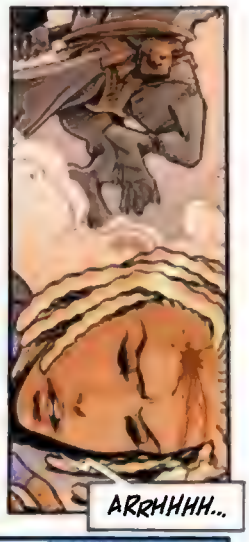
ARRHHHH...

WE MOETEN IETS VERZIN-NEN OM DE CAPSULE WEER TE SLUITEN!
ONMOGELIJK: DE STROOM IS OP...

HUNGRRRF! BEHOORLIJK ZWAAR, DAT DING!
HET KAN EEN DRUK VAN 666 TON WEERSTAAN. JE MOET IETS MEER KRACHT ZETTEN.
HÉ! KIJK!

ZE LIJKEN MOEITE TE HEBBEN MET KLIMMEN!
UNGF!
FAT GLAD!

AUW, M'N HOOFD!

IK GA HAAR HELPEN!
JA, PAK HAAR LASER EN GOO! DIE MIJN KANT OP!

DIE ASTEROÏDE-KLUIVERS ZULLEN 'NS WAT BELEVEN!
HÉ, DAAR! NIET DUFEN!
HUP, OM-HOOG!
AANFALLEN!
KOPPEN DICHT!
BWOM

HÉ! FAT FAF DAT?

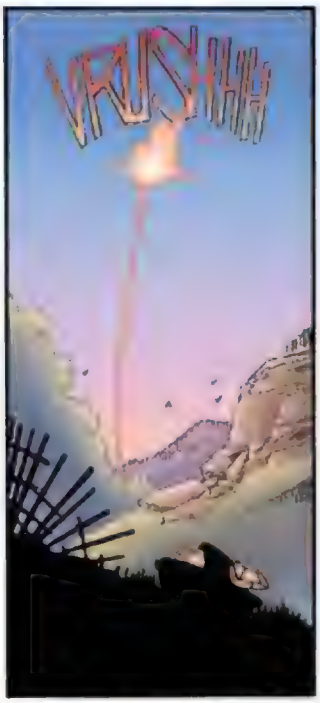
VRUSHH

PWAM
PWAM
PWOM
PWM

HEEL MOOI!
BRAFO!
OOO!

FAAR FAREN FE OOK ALFEER MEE BEFIG?
IETF MET 'DOOD FE', VOLGENS MIJ.
OF 'FRAAK'...
IK FEET 'T NIET MEER.

FRAAK IS PRIMA...
FRAAK!

STOP!

WEG VAN DE CAPSULE, NU! OF IK ZAL JULLIE EENS ECHT STERRETJES LATEN ZIEN!
FE MEENT 'T!
JA, FAT 'N LOEDER!

OPFIJ!
RECHTER MANDFOE!

JUFFROUF, LAAT DAT FAPEN FALLEN!
ZODAT JULLIE ME KUNNEN VERMOORDEN? VERGEET 'T MAAR!
BIJ DE KRACHT FAN DE FIND...
FFWHA!

OPHOUDEN, NU!
WUUFFF

MAAR ...
WUFF

WAT IS DAT NOU ?! TOVENARIJ ?
SUPER-NOVA NOG AAN TOE!

HÉÉÉÉ!
FWWFF

NEEE!

FO, DUF JULLIE FILDEN FRAAK, HÈ?! HET RECHT IN EIGEN HAND NEMEN!
ZELFF JIJ, KRURGOR! IN PLAATF FAN 'T GOEDE FOORBEELD TE GEFEN, LOOP JE MET 'N BIJL TE FWAAIEN!
WIJ FIJN DE BANFOES OFTEWEL DE RECHTFAARDIGEN!
GERECHTIGHEID IS ONFE PLICHT!
DIE MENSEN KOMEN MORGEN VOOR DE RECHTBANK.
NOU...
EN DAN NEEM JIJ HUN FERDEDIGING OP JE, KRURGOR!

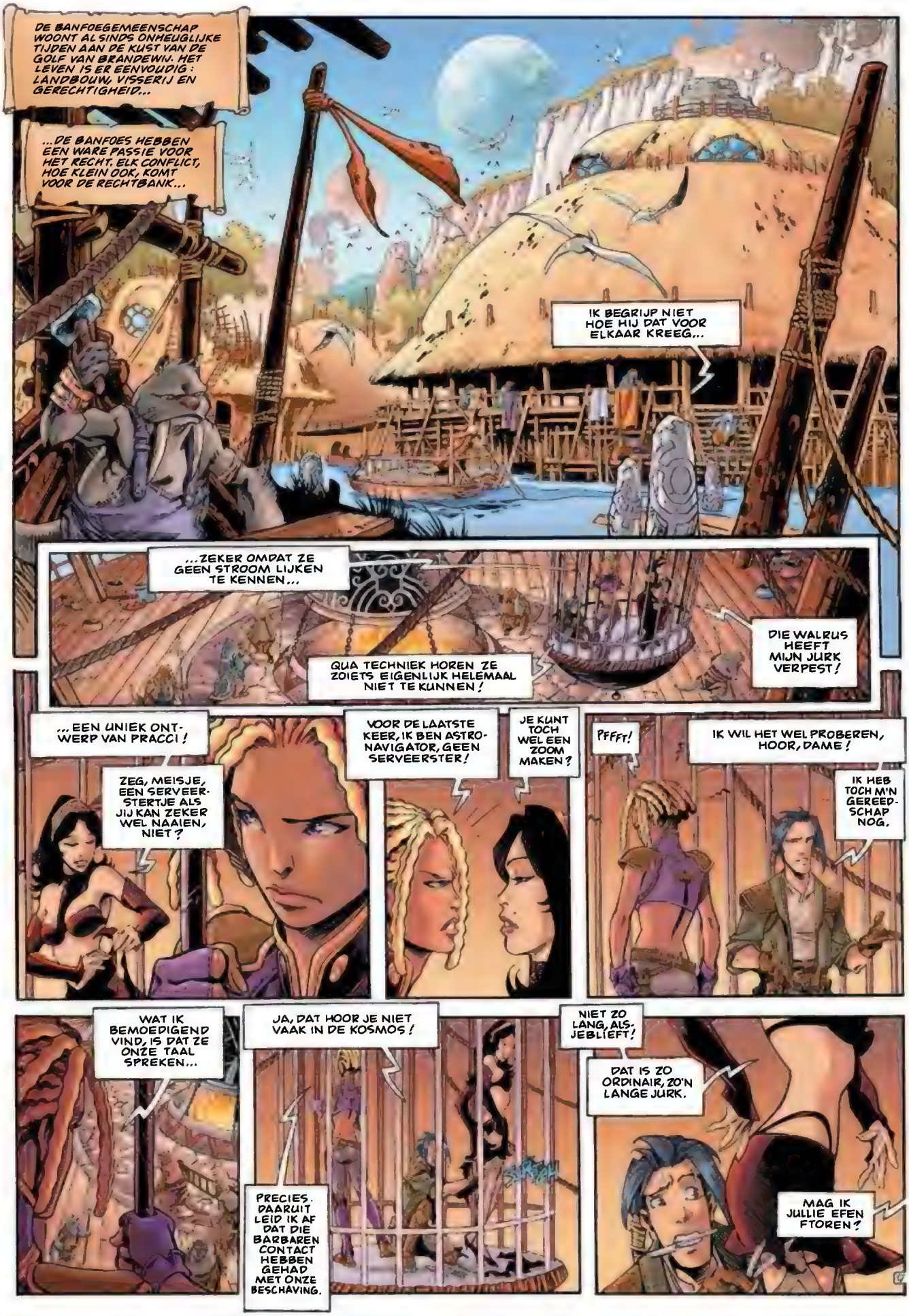
DE BANFOEGEMEENSCHAP WOONT ALSINDS ONHEUGLIJKE TIJDEN AAN DE KUST VAN DE GOLF VAN BRANDEWIJ. HET LEVEN IS ER EENVOUDIG : LANDBOUW, VISSERIJ EN GERECHTIGHEID...
...DE BANFOES HEBBEN EEN WARE PASSIE VOOR HET RECHT. ELK CONFLICT, HOE KLEIN OOK, KOMT VOOR DE RECHTBANK...
IK BEGRIJP NIET HOE HIJ DAT VOOR ELKAAR KREEG...
...ZEKER OMDAT ZE GEEN STROOM LIJKEN TE KENNEN...
QUA TECHNIEK HOREN ZE ZOIETS EIGENLIJK HELEMAAL NIET TE KUNNEN!
DIE WALRUS HEEFT MIJN JURK VERPEST!
...EEN UNIEK ONTWERP VAN PRACCI!
ZEG, MEISJE, EEN SERVEERSTERTJE ALS JIJ KAN ZEKER WEL NAAIEN, NIET?
VOOR DE LAATSTE KEER, IK BEN ASTRONAVIGATOR, GEEN SERVEERSTER!
JE KUNT TOCH WEL EEN ZOOM MAKEN?
PFFFT!
IK WIL HET WEL PROBEREN, HOOR, DAME!
IK HEB TOCH M'N GEREEDSCHAP NOG.
WAT IK BEMOEDIGEND VIND, IS DAT ZE ONZE TAAL SPREKEN...
JA, DAT HOOR JE NIET VAAK IN DE KOSMOS!
PRECIES. DAARUIT LEID IK AF DAT DIE BARBAREN CONTACT HEBBEN GEHAD MET ONZE BESCHAVING.
NIET ZO LANG, ALSJEBLIEFT!
DAT IS ZO ORDINAIR, ZO'N LANGE JURK.
MAG IK JULLIE EFEN FTOREN?

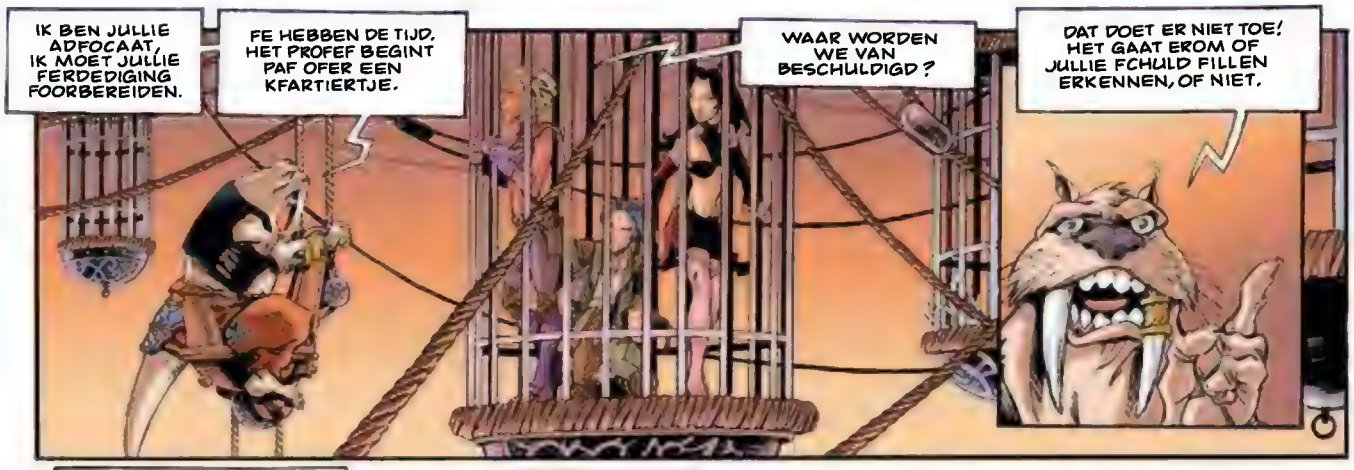
IK BEN JULLIE ADFOCAAT, IK MOET JULLIE FERDEDIGING FOORBEREIDEN.
FE HEBBEN DE TIJD. HET PROFEF BEGINT PAF OFER EEN KFARTIERTJE.
WAAR WORDEN WE VAN BESCHULDIGD?
DAT DOET ER NIET TOE! HET GAAT EROM OF JULLIE FCHULD FILLEN ERKENNEN, OF NIET.

SCHULD WAARAAN? DAT WE NOG LEVEN NA-DAT ONS RUIMTESCHIP IS GECRASHT?

ONF PRACHTIGE DORPJE IF BIJNA HELEMAAL FERWOEFT!
JULLIE FIJN MIF-DADIGERF!
JULLIE FERDIENEN EEN FREFELIJKE FTRAF!

IK DACHT DAT U ADVOCAAT WAS, EN GEEN AANKLAGER!
HET IF IN HET BELANG FAN EEN EFENFICHTIGE RECHTFPR... HELA!

HEEE!

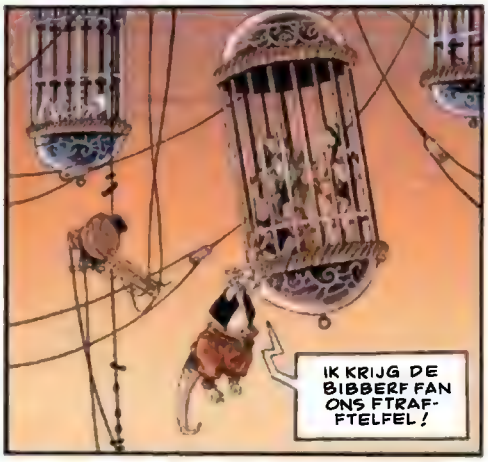
IK KRIJG DE BIBBERF FAN ONS FTRAF-FTELFEL!

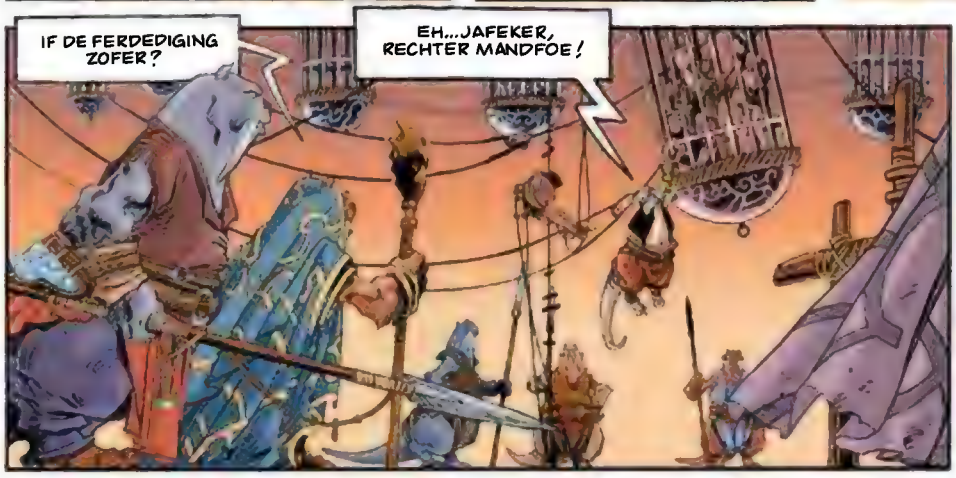
IF DE FERDEDIGING ZOFER?
EH... JAFEKER, RECHTER MANDFOE!

IK FIE DAT DE FERDEDIGING ENIG RIFICO NIET FCHUWT: HEEL GOED.

DE BANFOES KENNEN EEN DEMOCRATISCH RECHTS-SYSTEEM: BIJ RECHTS-ZAKEN ZIJN ALLE BURGERS LID VAN DE JURY.

WAT IS DIT VOOR RARE PLEK ?!?

ZE VER-WACHTTEN ONS, VOLGENS MIJ...

ELKE BURGER KRIJGT TWINTIG KNIKKERS, DIE HIJ IN DE LOOP VAN HET PROCES NAAR EIGEN INZICHT LINKS DAN WEL RECHTS IN EEN SLEUF KAN GOOIEN, AL NAARGELANG HIJ GELOOFT IN DE SCHULD DAN WEL ONSCHULD VAN DE VER-DACHTEN...

HOLA! HEBBEN JULLIE AL NAAR ONDER GEKEKEN ?!

JA, DE ZEE HEEFT HIER TANDEN.

EN GEEN KLEINTJES OOK!

IK FERKLAAR DE FITTING FOOR GE-OPEND! FTILTE IN DE BEKLAAGDENBANK!

U FORDT BEFCHULDIGD FAN DE FERFOEFTING...

POK POK

... FAN IN TOTAAL FEERTIEN FONINGEN, TFEE OMHEININGEN EN TIEN FIFNETTEN.

DAT SLAAT NERGENS OP!

HÉ DAME, KOP DICHT!

MIJN CLIËNTEN PLEITEN FCHULDIG!

U OOK KOP DICHT!

HET SPIJT ONS ALS WE OVER-LAST HEBBEN VEROORZAAKT, MAAR WE HEBBEN EEN ERNSTIG ONGELUK GEHAD MET ONS RUIMTESCHIP.

WE MOETEN DRINGEND CON-TACT ZOEKEN MET 'N NABURIG ASTROVELD!

IK BEGRIJP NIET FAAR U 'T OFER HEEFT.

DE FERDACHTEN MOGEN FEKER NIEMAND FPREKEN FOOR HET EINDE FAN DIT PROCES.

DIE AFTROFELDEN, FIJN DAT FOMF UF MEDEPLICHTIGEN?

FOORUIT, FOOR DE DRAAD ERMEE!

EEN ASTROVELD IS EEN LANDINGS-PLAATS VOOR RUIMTESCHEPEN...
...STOMME WALRUS!
MFFT!
MET RUIMTESCHEPEN BEDOEL JE FEKER FO'N ONDING FAARMEE JULLIE NAAR BENEDEN KWAMEN?
ROL ROL ROL
JA, INDER-DAAD.
DUF U FAG ONF DORP AAN VOOR FO'N AFTROFELD?
WE HEBBEN 'N ONGELUK GEHAD! SNAPPEN JULLIE HET NU NOG NIET?!
EEN ONGELUK!
ROL ROL ROL ROL ROL ROL
BLIJF NOU RUFTIG, ANDERF FTEMMEN FE JULLIE FO FEG! GOED, FE PLEITEN DAT HET EEN ONGELUK FAF.
EEN FTOM ONGELUK OF EEN OPFETTELIJK ONGELUK?
POK POK POK
MÉÉÉÉ! DIE PLANK BEWEEGT!
HET RECHT STAAT DUIDE-LIJK NIET AAN ONZE KANT...
BROL
CROUUUUU
FLSSHHHHH

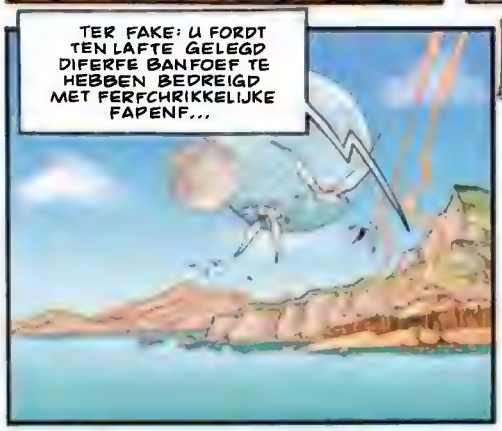

wordt vervolgd

ELKE TWEE WEKEN

EPPO

ALLEEN DE ALLERBESTE STRIPS

WORD NU ABONNEE EN ONTVANG GRATIS EEN UNIEK ALBUM VAN FRANKA, STORM OF ROODHAAR

GA NAAR WWW.EPPOSTRIPBLAD.NL

SIGMUND

TEKST EN TEKENINGEN PETER DE WIT
KLEUR WILMA LEENDERS

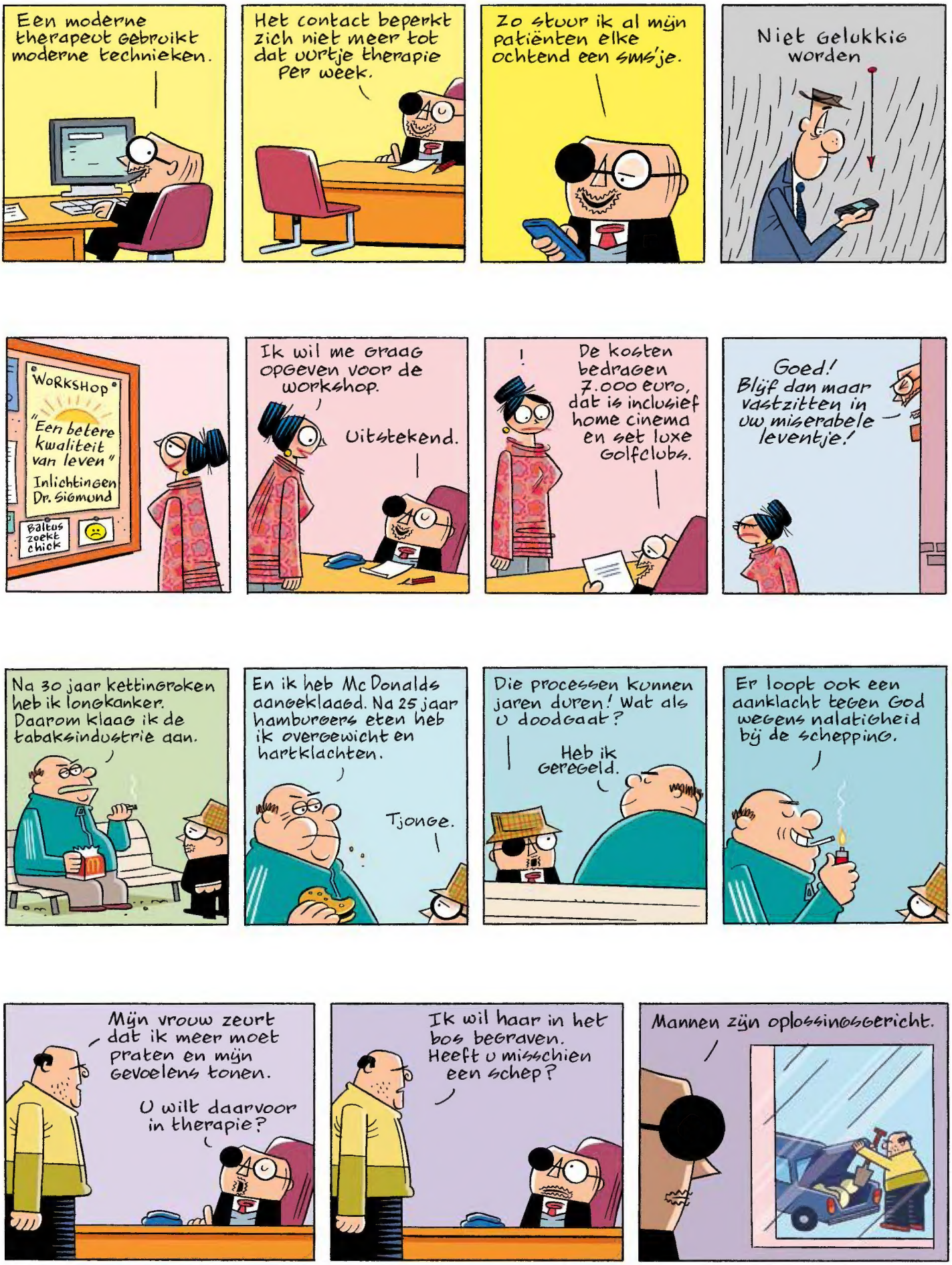

Eugene

TEKST, TEKENINGEN EN KLEUR
JAN DIRK BARREVELD

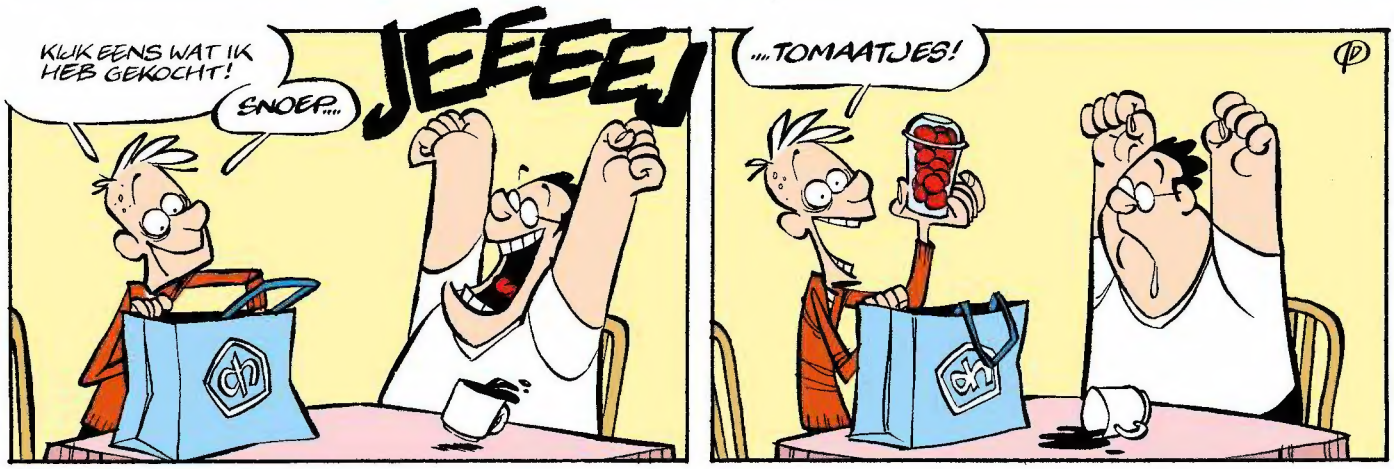

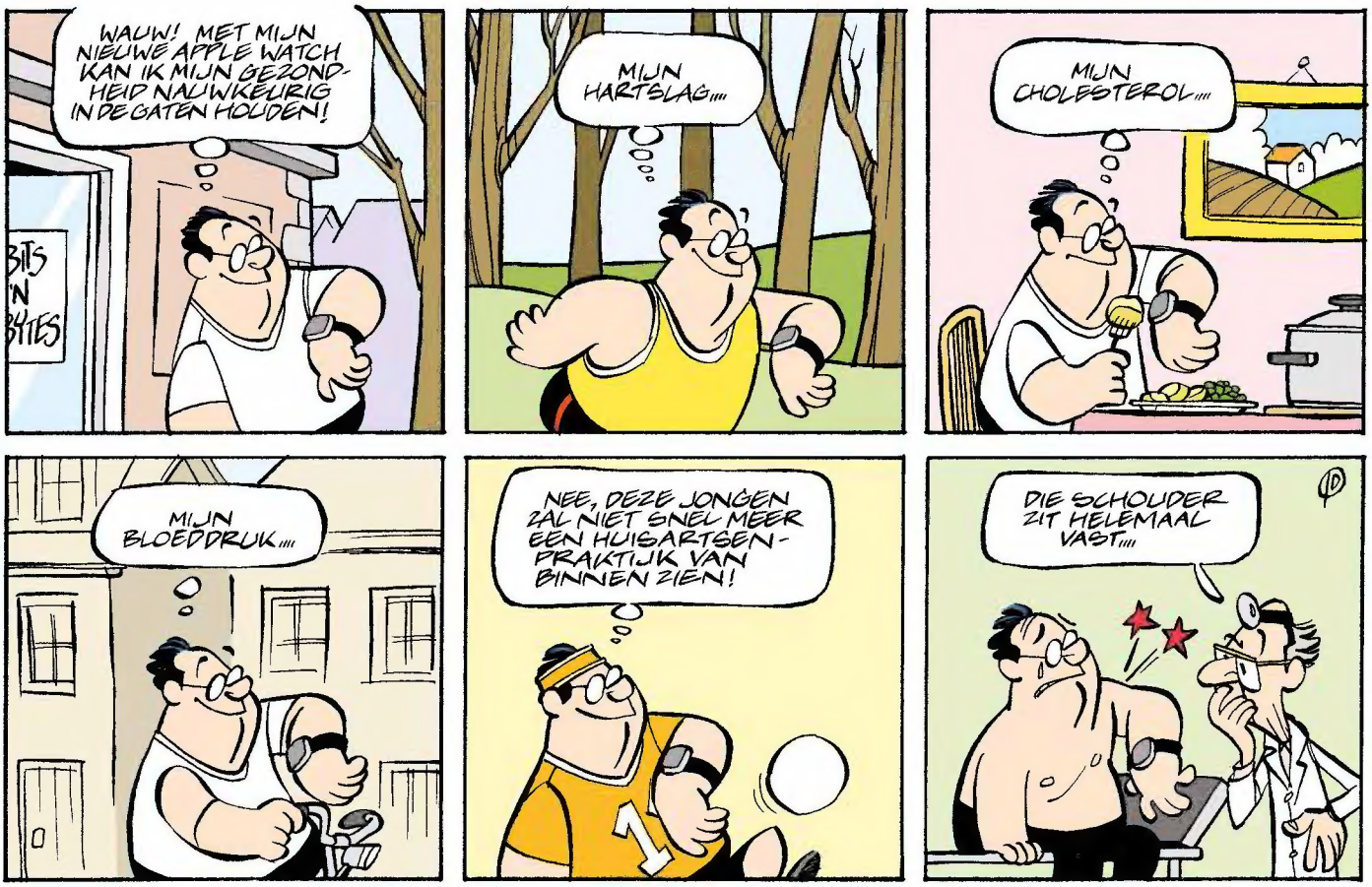

TEKST HERMAN ROOZEN TEKENINGEN UCO EGMOND
KLEUR DICK HEINS

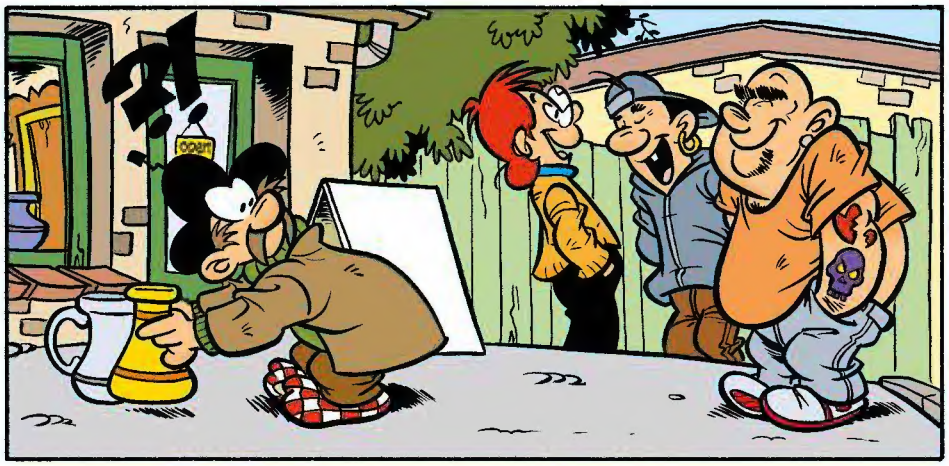

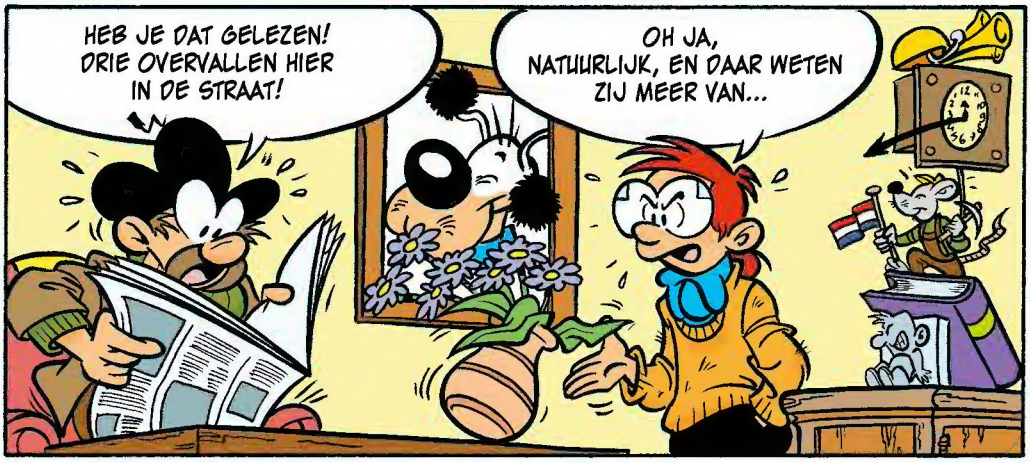

© Copyright Crawfurd, licenced by Stripverhaal.net

EPPO 4-FREE #3
VERSCHIJNT OP 25-03-2020.
OP UITGEVERIJ L . NL KUN JE
JE GRATIS AANMELDEN.

Deel 1 gemist?
Deze is te downloaden via:

https://indd.adobe.com/view/809860fb-9a8e-4ab5-bf27-d0fad5d138c8